

Quốc hội thông qua dự án Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở với nhiều điểm mới phù hợp với thực tiễn

09:37 10/11/2022

Sáng nay, ngày 10/11, với tỷ lệ 443/455 đại biểu có mặt tán thành, chiếm 88,96% tổng số đại biểu Quốc hội, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở đã được thông qua tại Kỳ họp thứ tư, Quốc hội khóa XV.

Hai lần xin ý kiến đại biểu Quốc hội

Trình bày báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự án luật, Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật Hoàng Thanh Tùng cho biết, việc thực hiện dân chủ cơ sở trong các tổ chức có sử dụng lao động, do còn có ý kiến khác nhau nên để bảo đảm thận trọng, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo Tổng Thư ký Quốc hội gửi phiếu xin ý kiến các vị đại biểu Quốc hội.

Đoàn Chủ tịch ấn nút biểu quyết thông qua dự án Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở. Ảnh Quochoi.vn.

Tổng hợp kết quả cho thấy, ý kiến của đại biểu Quốc hội về các phương án chưa đạt mức độ tập trung cao nên ngay sau đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã tổ chức họp, tham khảo ý kiến các cơ quan, tổ chức có liên quan.

Sau đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật theo hướng: việc thực hiện dân chủ ở cơ sở do nhiều văn bản pháp luật điều chỉnh. Trong đó, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở tập trung quy định việc thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn, cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước.

Đối với doanh nghiệp, tổ chức khác có thuê mướn, sử dụng lao động theo hợp đồng lao động thuộc khu vực ngoài Nhà nước thì thực hiện theo các quy định chung tại Chương I của Luật này (như các nguyên tắc, phạm vi và các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở, quyền, nghĩa vụ của công dân trong thực hiện dân chủ ở cơ sở, các hành vi bị nghiêm cấm và xử lý vi phạm pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở) đồng thời dẫn chiếu thực hiện theo pháp luật về lao động và quy định khác của pháp luật có liên quan về thực hiện dân chủ tại nơi làm việc (Điều 82).

Phương án tiếp thu như trên đã được Ủy ban Thường vụ Quốc hội cân nhắc thận trọng, kỹ lưỡng nhiều mặt và nhận được sự đồng thuận của Chính phủ, đại diện Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI).

Tổng hợp ý kiến của đại biểu Quốc hội (lần thứ hai) cho thấy, có 344/498 đại biểu cho ý kiến, trong đó có 307/344/498 đại biểu (bằng 89,24% tổng số đại biểu Quốc hội cho ý kiến và 61,65% tổng số đại biểu Quốc hội) tán thành với quy định như dự thảo Luật.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định nhấn mạnh, đây là dự án luật quan trọng của nhiệm kỳ và hiếm khi có vấn đề nào trong một dự án luật mà thực hiện việc xin ý kiến đại biểu Quốc hội đến hai lần. Điều này thể hiện sự dân chủ, thận trọng của Quốc hội.

Đại biểu Quốc hội ấn nút biểu quyết thông qua dự án Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở. Ảnh quochoi.vn.

Không quy định thành lập Ban Thanh tra nhân dân tại doanh nghiệp ngoài Nhà nước

Về việc thành lập Ban Thanh tra nhân dân và tên gọi của Ban Thanh tra nhân dân, trên cơ sở tiếp thu ý kiến của đa số các vị đại biểu Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã cho chỉnh lý dự thảo Luật theo hướng tiếp tục quy định việc thành lập Ban Thanh tra nhân dân ở xã, phường, thị trấn, cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp nhà nước như hiện nay; không quy định về thành lập Ban Thanh tra nhân dân tại doanh nghiệp và tổ chức khác có sử dụng lao động thuộc khu vực ngoài Nhà nước.

Do vấn đề đổi tên của chế định này chưa nhận được sự đồng thuận, thống nhất cao nên Ủy ban Thường vụ Quốc hội xin phép Quốc hội cho giữ tên gọi là “Ban Thanh tra nhân dân” như hiện hành nhưng chức năng, nhiệm vụ của Ban này gồm kiểm tra, giám sát như ý kiến của đại biểu Quốc hội.

Báo cáo giải trình, tiếp thu, Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật Hoàng Thanh Tùng phân tích, về việc điều chỉnh việc thực hiện dân chủ ở cơ sở ở tổ chức có sử dụng lao động, do còn có ý kiến khác nhau nên để bảo đảm thận trọng, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo Tổng Thư ký Quốc hội gửi phiếu xin ý kiến các vị đại biểu Quốc hội.

Tổng hợp kết quả cho thấy, ý kiến của đại biểu Quốc hội về các phương án chưa đạt mức độ tập trung cao, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã tổ chức họp, tham khảo ý kiến các cơ quan, tổ chức có liên quan. Sau đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo tiếp thu, chỉnh lý theo hướng: việc thực hiện dân chủ ở cơ sở do

nhiều văn bản pháp luật điều chỉnh. Trong đó, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở tập trung quy định việc thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn, cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập và doanh nghiệp Nhà nước.

Đối với doanh nghiệp, tổ chức khác có thuê mướn, sử dụng lao động theo hợp đồng lao động thuộc khu vực ngoài Nhà nước thì thực hiện theo các quy định chung tại Chương I của Luật này, đồng thời dẫn chiếu thực hiện theo pháp luật về lao động và quy định khác của pháp luật có liên quan về thực hiện dân chủ tại nơi làm việc (Điều 82).

Phương án tiếp thu như trên đã được Ủy ban Thường vụ Quốc hội cân nhắc thận trọng, kỹ lưỡng nhiều mặt và nhận được sự đồng thuận của Chính phủ, đại diện Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI).

Tổng hợp ý kiến của đại biểu Quốc hội (lần thứ hai) cho thấy, có 344/498 đại biểu cho ý kiến, trong đó có 307/344/498 đại biểu (bằng 89,24% tổng số đại biểu Quốc hội cho ý kiến và 61,65% tổng số đại biểu Quốc hội) tán thành với quy định như dự thảo Luật.

Đây là dự án luật quan trọng của nhiệm kỳ và hiếm khi có vấn đề nào trong một dự án luật mà thực hiện lấy ý kiến đại biểu Quốc hội đến hai lần. Điều này thể hiện sự dân chủ, thận trọng của Quốc hội.

Đây không phải các quy định mới mà có sự kế thừa các quy định của Luật Đầu tư công, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP), Nghị định số 84/2015/NĐ-CP, Nghị định số 29/2021/NĐ-CP của Chính phủ. Vì vậy, dự thảo tiếp thu, chỉnh sửa quy định về nhiệm vụ, quyền hạn của Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng tương tự như quy định của Nghị định số 29/2021/NĐ-CP của Chính phủ.

Lê Xuân (lược ghi)